

Fortsatt svenskt deltagande i Förenta nationernas insats i Libanon

Sammanfattning

Det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet föreslår i detta betänkande att riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 200 personer till förfogande för deltagande inom ramen för Förenta nationernas insats i Libanon (UNIFIL) under ytterligare fyra månader i operationsområdet, dock längst t.o.m. den 15 augusti 2007. Insatsen sker på förfrågan av FN och har bemyndigats av FN:s säkerhetsråd genom resolution 1701 (2006). Utskottet tillstyrker regeringens förslag i proposition 2006/07:72.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Fortsatt svenskt deltagande i Förenta nationernas insats i Libanon

Riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 200 personer till förfogande för deltagande inom ramen för Förenta nationernas insats i Libanon (UNIFIL) under ytterligare fyra månader i operationsområdet, dock längst till och med den 15 augusti 2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:72.

Stockholm den 27 mars 2007

På sammansatta utrikes- och försvarsutskottets vägnar

Urban Ahlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Urban Ahlin (s), Rolf Gunnarsson (m), Göran Lennmarker (m), Ewa Björling (m), Kerstin Lundgren (c), Peter Jonsson (s), Allan Widman (fp), Karin Enström (m), Åsa Lindestam (s), Holger Gustafsson (kd), Björn Hamilton (m), Hans Linde (v), Carina Hägg (s), Else-Marie Lindgren (kd), Peter Rådberg (mp), Kent Härstedt (s) och Mats Berglind (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringen har i proposition 2006/07:72 Fortsatt svenskt deltagande i Förenta nationernas insats i Libanon beslutat föreslå att riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 200 personer till förfogande för deltagande inom ramen för Förenta nationernas insats i Libanon (UNIFIL, United Nations Interim Force in Lebanon) under ytterligare fyra månader i operationsområdet, dock längst t.o.m. den 15 augusti 2007.

En föredragning har den 22 mars 2007 ägt rum inför det sammansatta utrikes- och försvarskottet med deltagande av företrädare för Utrikesdepartementet och Försvarsdepartementet.

Bakgrund

Sammansatta utrikes- och försvarskottet behandlade i betänkande 2006/07:UFöU1 frågan om svenskt deltagande i Förenta nationernas insats i Libanon. Utskottet tillstyrkte där regeringens förslag i proposition 2005/06:208 om ett bemyndigande för regeringen att ställa en väpnad styrka om högst 200 personer till förfogande under sex månader som ett svenskt bidrag till Förenta nationernas insats i Libanon (UNIFIL). Riksdagen beslutade den 13 oktober 2006 i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2006/07:1).

Efter en månads strider mellan den israeliska armén och den shiamuslimska milisen Hizbullah sommaren 2006 antog FN:s säkerhetsråd den 11 augusti 2006 resolution 1701 (2006). Genom resolutionen utökades den tidigare FN-insatsen i Libanon från 2 000 personer till maximalt 15 000 personer. Huvudsyftet med insatsen är att säkra Libanons enhet och suveränitet. Resolution 1701 utgör, tillsammans med det ovan nämnda riksdagsbeslutet, grund för Sveriges deltagande med en väpnad styrka i UNIFIL:s marina komponent.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Enligt regeringen bedömer FN:s avdelning för fredsbevarande operationer (DPKO, Department of Peace Keeping Operations), mot bakgrund av den oförändrat labila situationen i Libanon, att UNIFIL:s flottstyrka fortsatt bör ha samma omfattning och sammansättning som i dag. Representanter för FN har ställt en förfrågan till Sverige om möjligheten att förlänga den svenska insatsen.

Den senaste utvecklingen i Libanon beskrivs i propositionen. Regeringen konstaterar att UNIFIL:s närvaro i södra Libanon, i det osäkra läge som råder i landet, har en stabiliserande effekt eftersom insatsen accepteras av alla parter i de pågående konflikterna i Mellanöstern.

I propositionen redogörs för mandatet för UNIFIL-insatsen liksom för den marina komponenten i insatsen. Där lämnas också uppgifter om Sveriges engagemang i Libanon efter striderna 2006.

Riksdagen föreslås medge att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 200 personer till förfogande för deltagande inom ramen för FN-insatsen i Libanon (UNIFIL) under ytterligare fyra månader i operationsområdet, dock längst t.o.m. den 15 augusti 2007. Finansieringen av det svenska bidraget redovisas.

Utskottets överväganden

Enligt vad utskottet erfarit skördade stridigheterna sommaren 2006 mellan den israeliska armén och den shiamuslimska milisen Hizbullah mer än 1 300 människors liv.

Genom antagandet av säkerhetsrådets resolution 1701 (2006) om Libanon och situationen i Mellanöstern kompletterades tidigare FN-mandat för UNIFIL med ett antal nya uppgifter som sammanfattas i proposition 2006/07: 72. Där anges också att det i mandatet för insatsen inte ingår att avväpna Hizbullah. Detta är en uppgift för den libanesiska regeringen i enlighet med resolution 1559 (2004).

Av 10 kap. 9 § regeringsformen framgår bl.a. att regeringen inte utan riksdagens medgivande får sända en svensk väpnad styrka utomlands, om det inte är medgivet i lag eller följer av en internationell överenskommelse som riksdagen godkänt.

För den pågående FN-insatsen i Libanon (UNIFIL), där Sverige deltar, utgör resolution 1701 en tydlig folkrättslig grund. Utskottet konstaterar att mandatet för insatsen i vissa delar faller under kapitel VII i FN-stadgan och innebär att FN-styrkan i vissa situationer har rätt att vidta åtgärder av fredsframtvingande natur, inklusive rätt till våldsanvändning. Denna rätt har UNIFIL bl.a. för att stoppa fientliga handlingar i operationsområdet, för att motstå den eller de som försöker att med våld förhindra genomförandet av UNIFIL:s mandat respektive för att skydda FN:s personal samt civila som står inför omedelbart hot om fysiskt våld. Regeringen klagör i propositionen att styrkan i enlighet med uppställda insatsregler kan komma att använda våld utöver fredsbevarande styrkors rätt till självförsvar.

Riksdagen har bemyndigat regeringen att ställa en väpnad stryka om högst 200 personer till förfogande under sex månader som ett svenskt bidrag till UNIFIL, vilket innebär att riksdagens medgivande löper ut i mitten av april 2007 (prop. 2005/06:208, bet. 2006/07:UFöU1, rskr. 2006/07:1).

Av den nu aktuella propositionen framgår att Sveriges bidrag till UNIFIL för närvarande består av en korvett med reducerad underhålls- och ledningsresurs samt stabsofficerare.

Utskottet delar regeringens bedömning att det fortsatt osäkra inrikespolitiska läget i Libanon medför att UNIFIL:s stöd till den libanesiska armén vad gäller gränskontroll är av stor betydelse för att säkerställa stabiliteten i landet. Genom ett framgångsrikt genomförande av UNIFIL:s mandat bidrar världsorganisationen och dess medlemsstater till att den libanesiska regeringen kan kontrollera landets territorium, till att stabilisera relationerna mellan Israel och Libanon och till att stärka FN:s roll som aktör i Mellanöstern i ett brett perspektiv.

Av propositionen framgår att det, för att UNIFIL även fortsättningsvis ska kunna genomföra sitt mandat, krävs att FN:s medlemsstater, med brett internationellt deltagande, bidrar med kvalificerade militära enheter.

Utskottet delar regeringens bedömning att en förlängning av den svenska insatsen i UNIFIL:s marina komponent utgör en tydlig signal om Sveriges fortsatt starka stöd för FN och det multilaterala systemet, liksom för de långsiktiga ansträngningarna att nå en varaktig lösning på konflikterna i Mellanöstern.

Det finns enligt utskottet anledning att understryka de risker som är förknippade med beslut av riksdag och regering om att sända svensk väpnad styrka på uppdrag i ett annat land. Tragiska erfarenheter har visat att förluster i människoliv i samband med fredsfrämjande uppdrag och krishanteringsinsatser inte kan uteslutas.

Som framgår av utskottets förra betänkande om FN-insatsen i Libanon, betänkande 2006/07:UFöU1, har det svenska förbandet fått utbildning i genderfrågor i enlighet med FN:s resolution 1325 (2000) om kvinnors roll och betydelse i arbetet för fred och säkerhet i f.d. konfliktområden. Utskottet förutsätter att eventuell ny personal i insatsen får motsvarande utbildning.

Utskottet noterar att regeringen i proposition 2006/07:72 redovisar uppgifter om hur det fortsatta svenska deltagandet i UNIFIL ska finansieras inom ramen för i regleringsbrev för 2007 tilldelade medel inom utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet. Likaså noterar utskottet att regeringens bedömning är att eventuella merkostnader för en förstärkning och/eller evakuering kan finansieras genom i dag tilldelade medel inom utgiftsområde 6.

I proposition 2006/07:72 anges att Sveriges fortsatta bidrag, på samma sätt som nu, kommer att bestå av en korvett med reducerad underhålls- och ledningsresurs, samt stabsofficerare placerade vid relevanta staber. Sammanlagt deltar upp till 90 personer. Utskottet föreslår att riksdagen *bifaller proposition 2006/07:72* och därmed medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 200 personer till förfogande för deltagande inom ramen för Förenta nationernas insats i Libanon (UNIFIL) under ytterligare fyra månader i operationsområdet, dock längst t.o.m. den 15 augusti 2007.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2006/07:72 Fortsatt svenskt deltagande i Förenta nationernas insats i Libanon:

Riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 200 personer till förfogande för deltagande inom ramen för Förenta nationernas insats i Libanon (UNIFIL) under ytterligare fyra månader i operationsområdet, dock längst till och med den 15 augusti 2007 (avsnitt 6).